

Agendapunt

voor de vergadering van het algemeen bestuur RUD Drenthe

20 december 2021

Datum: 18 november 2021

Opsteller: M. Kluiters en R. Wassink

M. Heidekamp-Prins, directeur RUD Drenthe

Openbaar ja

Onderwerp Kaderbrief RUD Drenthe 2023

Advies eigenarenoverleg:

Het eigenarenoverleg heeft geadviseerd om een aantal inhoudelijke punten te verduidelijken, hetgeen is verwerkt. Daarnaast is verzocht om de notitie van 4 à 5 A4'tjes, waar een aantal raden om gevraagd hebben, te betrekken bij de kaderbrief en is ook gevraagd of nog een consultatieronde langs raden en staten dient plaats te vinden om wensen op te halen ten aanzien van de inhoud. Op beide onderdelen wordt in dit agendapunt ingegaan.

Gevraagd besluit:

- 1. In te stemmen met de Kaderbrief 2023**
- 2. Kennis te nemen van de samenwerkingsafspraken GR'en.**
- 3. De Kaderbrief 2023 ter informatie aan de raden en staten toe te sturen direct na vaststelling door het algemeen bestuur op 20 december 2021.**

Inleiding

Overeenkomstig artikel 25 lid 2 GR zendt het dagelijks bestuur jaarlijks voor 1 februari de financiële en beleidsmatige kaders, toe aan Provinciale Staten en de gemeenteraden van de deelnemers. De in de kaderbrief 2023 genoemde onderwerpen dienen als input voor het opstellen van de begroting 2023.

De kaderbrief is onderverdeeld in 3 gedeelten, bestaande uit de beleidsmatige ontwikkelingen, de organisatorische ontwikkelingen en de financiële beleidsmatige uitgangspunten. In dit agendapunt leest u meer over de onderwerpen die van belang zijn voor de begroting 2023.

Een aantal ontwikkelingen is financieel vertaald in de kaderbrief, er zijn echter ook ontwikkelingen waarvan de financiële impact nog onvoldoende duidelijk is. Een overzicht hiervan leest u onder het kopje "financiën".

Beoogd resultaat

Verkenning uitgangspunten begroting 2023

Motivatie

1.1 De implementatie van het zaakstelsel vraagt een forse investering
Wij zullen in 2023 het aanbestedingstraject afronden en starten met de implementatie van het gekozen zaakstelsel. Dit in verband met het aflopen van het contract van het huidige zaakstelsel (LeefOmgevingSysteem) in 2023. In 2021 is gestart met de voorbereiding van de Europese openbare aanbesteding. In 2023 wordt het grootste deel van de implementatie uitgevoerd, waarbij ook een groot deel van de kosten voor de implementatie in 2023 wordt gemaakt.

Er is op basis van recente aanbesteding-ervaringen van collega-omgevingsdiensten een inschatting gemaakt van de kosten (inclusief eigen ureninzet) in de verschillende fasen:

Uren en kosten verdeeld per jaar:

2022: € 500K (waarvan € 200K aanbesteding en € 300K implementatie)

2023: € 700K (€ 700K implementatie)

Genoemd dient te worden dat de keuze tussen de huidige leverancier of een nieuwe leverancier mogelijk wel zal leiden tot een aanzienlijk verschil in kosten en eigen ureninzet. De benodigde ureninzet hiervoor zal in het jaarprogramma van 2023 worden opgenomen.

1.2 Voorstel voor een meerjarig groeimodel voor herijking Drentse maat

Op basis van de evaluatie GR van 2021 is de herijking van de Drentse Maat in 2 fasen opgeknipt: in 2021 is een quick scan herijking kentallen Drentse Maat uitgevoerd om als basis te kunnen dienen voor het jaarprogramma 2022. Op basis van het nog op te stellen uniforme VTH-beleid zal de verdere herijking van de Drentse maat plaatsvinden. Door Twijnstra Gudde is de 1^e fase in oktober 2021 opgeleverd. Deze herijking is betrokken bij de voorbereiding van het Jaarprogramma 2022.

In het jaarprogramma 2022 is, op voorstel van de eigenaren/accounthouders/klankbordgroep, de herijking van de Drentse Maat (fase 1) op een budgetneutrale wijze verwerkt. Daarbij is een nadrukkelijke wens uitgesproken om, in het licht van de evaluatie, te werken met een groeimodel en de volledige herijking te verwerken in de begroting 2023. Een groeimodel is enerzijds ingegeven door de krappe arbeidsmarkt en anderzijds ook, op verzoek van de deelnemers, om de financiële middelen bij de deelnemers hiervoor te kunnen reserveren. In bijlage 1 is het groeimodel opgenomen in een schema waarbij de periode 2022 – 2024 is opgenomen. Voor de begroting 2023 gaat dit voorstel uit van een toename van ruim 6.000 uur. Het gaat hierbij om een toename van uren op het gebied van Risicogericht toezicht, juridische ondersteuning, BOA-inzet (In 2024 wordt het laatste deel van fase 1 van de herijking van de Drentse maat (fase 1) verwerkt door een toename van circa 3300 uur voor het laatste deel van de toename van uren op het gebied van Risicogericht toezicht. Of met dit groeiscenario ook alle door de deelnemers nog te maken beleidskeuzes kunnen worden uitgevoerd is afhankelijk van het in voorbereiding zijnde uniforme VTH-beleid.

1.3 Voorstel voor een meerjarig groeimodel voor energietoezicht

Het toezicht op de energiebesparingsplicht is, als gevolg van een discrepantie met het destijds opgestelde kental, onvoldoende meegenomen binnen de Drentse Maat, daarnaast is een extra taak neergelegd die om een extra inzet vraagt. Vanuit de eigenaren/accounthouders heeft een werkgroep gewerkt aan een voorstel om het energietoezicht op een minimaal aanvaardbaar niveau te brengen. De eigenaren en accounthouders onderschrijven het belang van energietoezicht en stellen hiervoor evenals voor de overige extra benodigde inzet een groeimodel voor. Voor de opgave op het gebied van energietoezicht is een uitgebreide motivering opgesteld die als bijlage is opgenomen bij (de te maken keuzes in) het jaarprogramma. Het dagelijks bestuur heeft, op advies van de eigenaren, besloten om de benodigde uren voor energie- / asbesttoezicht in 2022 voor de helft ten laste te brengen van RGT (voor gemeentelijke bedrijven). Deze 5010 uur worden weer toegevoegd in 2023 naast de groei van 1600 uur voor energietoezicht waar het groeimodel vanuit gaat. In 2024 wordt voor de laatste maal 1400 uur toegevoegd waardoor het energietoezicht op niveau is (zie bijlage 1).

1.4 Nieuw ambitieniveau vanuit de uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie

In Daarnaast zijn de keuzes die worden gemaakt in relatie tot de herijking Drentse maat (fase 2) en de uniforme uitvoerings- en handhavingstrategie (en het financiële effect) nog niet duidelijk. De uitkomst van die 2^e fase herijking DM zal

gelijktijdig met het uniforme uitvoerings- en handhavingsbeleid worden voorgelegd aan de colleges, raden en staten van de deelnemers. Daarmee wordt een breed draagvlak gecreëerd voor de strategische doelen en de financiering daarvan.

1.5 Besluitvorming over financiële impact omgevingswet dient nog plaats te vinden
Het effect van de invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2022 valt in financieel oogpunt in 2 onderdelen uiteen:

- Financiële impact van het anders werken onder de omgevingswet. Een werkgroep van accounthouder/eigenaren gaat hiermee samen met de RUD Drenthe aan de slag. Daarnaast wordt vanuit Omgevingsdienst NL gewerkt aan een rekenmodel / format zodat de impact op een meer eenduidige wijze te berekenen is. (landelijke wordt hiervoor een percentage van circa 10 % aangehouden).
- Verschuiving van bevoegd gezag onder de Omgevingswet. Dit heeft betrekking op de verschuiving van de financiering van taken en heeft geen effect op het totaal van de begroting. Het gaat hierbij over:
 - Verschuiving van bodemtaken van de provincie naar gemeenten. Er wordt op dit moment gezocht op welke wijze er compensatie plaats vindt voor deze bekostiging.
 - Verschuiving van bevoegd gezag van een aantal inrichtingen tussen gemeenten en provincie.

Zowel vanuit het ministerie van I & W als BZK is nog geen definitieve duidelijkheid op welke wijze de impact van de Omgevingswet financieel gecompenseerd wordt.

1.6 Aantal raden hebben verzocht aan te geven wat meerjarig nodig is

Een vijftal gemeenteraden heeft, als zienswijze op de ontwerpbegroting voor 2022, gevraagd om in een nota van maximaal 5 pagina's aan te geven wat er meerjarig nodig is aan geld en personeel voor een sobere, maar kwalitatief goede uitvoering van de taken van RUD Drenthe. Daarbij is verzocht om deze nota bij het "voorjaarsgesprek"/ kaderbrief of de ontwerpbegroting 2023 te voegen. Dit verzoek is tijdens het eigenarenoverleg nogmaals in herinnering gebracht. Wat nodig is voor een sobere maar kwalitatief goede uitvoering komt voort uit het proces van de herijking DM-fase 2 en de VTH-strategie. Raden en staten hebben uitgesproken graag betrokken te worden bij dit traject. Gezien de planning van dit project zal gesprek daarover echter niet begin 2022 plaats kunnen vinden. Het is belangrijk om hierover goede voorlichting te geven in de aanbiedingsbrief aan raden/staten. Daarnaast vindt op 16 januari een voorlichtingsbijeenkomst voor raden/staten waarin het goed om het hele kader van beïnvloeding en besluitvorming te schetsen.

Los van het gesprek dat plaats vindt over het ambitieniveau is in het jaarprogramma 2022 en deze kaderbrief voor een aantal onderwerpen een groeimodel opgenomen. Ook dit vormt onderdeel van het overzicht wat meerjarig nodig is.

1.7 Onderwerpen voor kaderbrief ophalen bij raden/staten?

In het eigenarenoverleg is geopperd om op voorhand aan de gemeenteraden en provinciale staten te vragen welke onderwerpen in de kaderbrief moeten worden opgenomen. Op dit moment is echter het proces van de kaderbrief niet zodanig ingericht dat er een consultatieronde langs raden en staten is opgenomen. De samenwerkingsafspraken, genoemd in voorgaand argument, leiden voor de toekomst al tot een gewijzigde opzet.

2.1 De samenwerkingsafspraken GR'en Drenthe stellen schrappen kaderbrief voor

Over de samenwerkingsafspraken GR'en Drenthe dient nog definitieve besluitvorming plaats te vinden. Het voorstel is dat vanaf 2022 de kaderbrief komt te vervallen en hiervoor in de plaats een voorjaarsgesprek komt. Vanuit het eigenarenoverleg is aangegeven dat de VDG commissie heeft voorgesteld om

vanaf 2022 conform de voorgestelde lijn te gaan werken. Bekend is echter ook dat dit nog niet bij alle partijen op instemming kan rekenen. Zolang hierover nog geen duidelijkheid is wordt de huidige lijn gevolgd.

De RUD Drenthe heeft op 13 december 2021 een brief ontvangen van de VDG met het verzoek om de werkwijze “samenwerking GR'en” toe te gaan passen. Deze samenwerkingsafspraken staan separaat geagendeerd voor de vergadering van het algemeen bestuur van 20 december.

3.1 Kaderbrief rechtstreeks zenden aan raden/staten

Voorgesteld wordt om deze kaderbrief direct na vaststelling door het algemeen bestuur op 20 december rechtstreeks aan de raden en staten toe te sturen. Een zienswijzeprocedure is in tegenstelling tot de begroting formeel niet nodig. Uiteraard staat het vrij voor raden en staten om een reactie te sturen.

Op 16 januari staat een voorlichtingsbijeenkomst gepland voor raden/staten, deze kaderbrief wordt daarin toegelicht.

3.2 Aanbiedingsbrief is een informatiemoment voor raden/staten

De aanbiedingsbrief biedt de kans om raden en staten bij te praten over de kaderbrief maar ook andere ontwikkelingen die op dit moment spelen. Op de ontwerpbegroting 2022 hebben alle raden/staten een zienswijze ingediend. De meeste zienswijzen hadden niet zozeer betrekking op de ontwerpbegroting 2022 als wel op het vervolgproces van de (onzekerheid over) de begrotingswijziging. De aanbiedingsbrief van de kaderbrief is het eerstvolgende informatiemoment op de brief die in oktober over de begroting verstuurd is. Daarom is het belangrijk om in de brief stil te staan bij de zienswijzen. Daarnaast is het goed om ook een update te geven over het proces van de uitwerking van de aanbevelingen van de evaluatie en de wijze waarop raden/staten hierbij betrokken worden.

Kanttekeningen/risico's

De kaderbrief vormt de eerste aanzet om te komen tot de begroting en het jaarprogramma voor 2023. De risico's bestaan uit het ontbreken of onvolledig zijn van onderwerpen. Deze kunnen in de begroting 2023 alsnog worden opgenomen. Gedacht kan worden aan onderwerpen die al dan niet in de eerder al aangekondigde begrotingswijziging 2022 worden verwerkt en daarmee ook of alsnog van invloed kunnen zijn op de begroting 2023. De inhoudelijke risico's zijn in het stuk benoemd.

Aanpak/uitvoering

In tegenstelling tot de begroting, waar het algemeen bestuur bevoegd is tot vaststelling, is de bevoegdheid tot het vaststellen van de kaderbrief niet expliciet geregeld. Omdat de begroting wordt opgesteld op basis van de aangegeven kaders in de kaderbrief, wordt geadviseerd de kaderbrief ook door het algemeen bestuur te laten vaststellen. Deze werkwijze is bij het behandelingstraject van voorgaande kaderbrieven ook gevolgd.

Financiën

De kaderbrief zelf geeft geen financiële verplichtingen. In de brief zijn de financiële beleidsmatige uitgangspunten benoemd voor 2023. In de begroting(wijziging) en jaarprogramma worden deze definitief.

Onderwerpen waarvan de financiële impact duidelijk is betreffen:

- Aanbesteding zaaksysteem - € 700K
- Groeimodel energietoezicht - € 160k (circa 1600 uur)
- Groeimodel herijking DM - € 480k (circa 4800 uur)
- Energie-/asbesttoezicht o.g.v. tussenoplossing eigenaren - € 500 K (circa 5000 uur)
- Indexering 2,4 %

Onderwerpen waarvan de financiële impact nog afhankelijk is van onderzoek/besluitvorming, betreffen:

- Financiële impact Omgevingswet - voorjaar 2022
- Verschuiving bevoegd gezag bodem/inrichtingen -voorjaar 2022
- Ambities uit uniform uitvoerings- en handhavingstrategie en de herijking DM (fase 2) - medio 2022

P & C cyclus	Onderwerp
Begrotingswijzing 2022	Jaarprogramma 2022 Aanbesteding zaaksysteem '22 Bedrijfsvoeringskosten Financiële impact omgevingswet '22? Verschuiving bevoegd gezag OW
Kaderbrief / begroting 2023	Financiële impact omgevingswet Aanbesteding zaaksysteem Groeimodel energie / herijking DM
Begrotingswijziging 2023	Herijking DM fase 2 / Uniform VTH-beleid

Bijlagen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaderbrief 2023 RUD Drenthe 2. Aanbiedingsbrief raden/staten (nazending)
-----------------	--

Communicatie persbericht

Besluit:

Bijlage 1: Groeimodel herijking DM/energietoezicht

Groeimodel			versie 13 december 2021		Uitvoeringsjaar t.o.v. het basisuitvoeringsniveau (=begroting 2022)						
Basis uitvoeringsniveau (in uren)		143.909			2022		2023		2024		Uitvoeringsniveau op basis van herijking
Product	BG	Toelichting	onderdeel begroting	buiten begroting	basis	nieuw	basis	nieuw	basis	nieuw	
116 RGT	ov G	budget neutrale doorvoering herijking	4.555	0	9.385	0	9.385	3.273			12.658
116 Jur ondersteuning	ov G	budget neutrale doorvoering herijking (uit 116)	3.500	0	0	3.500	3.500	0			3.500
116 BOA inzet	ov G	budget neutrale doorvoering herijking (uit 116)	1.330	0	0	1.330	1.330	0			pm
400 Asbesttoezicht	ov G	meldingen vraaggestuurd per deelnemer	0	4.685	4.685	0	4.685	0			4.685
120 Klachten	prov	verrekenen provincie	500			pm		pm			pm
	ov G	verrekenen per deelnemer		pm		pm		pm			1.133
Energie	alle	2022: 6600 hiervan 1200 directe financiering rijk (klein deel is prov.)	0	5.400	5.400	1.600	7.000	1.400			8.400
Extra opdrachten	prov	altijd per deelnemer verrekend (met besluit)	184	5.416		pm		pm			pm
	ov G	altijd per deelnemer verrekend (met besluit)	2.051	3.149		pm		pm			pm
Omgevingsveiligheid	alle	doorgerekend	1.063			pm		pm			pm
Gevelscans	alle	doorgerekend	1.330			pm		pm			pm
BOA inzet	alle	Nacalculatie per deelnemer, na 2022 opnemen begroting?	2.660			pm		pm			2.660
Luchtadviseur	alle	Nacalculatie per deelnemer, na 2022 opnemen begroting?	1.330			pm		pm			1.330
Tussenoplossing groeimodel		in mindering op RGT (116)		-5.010		5.010					

In Rood: begrotingswijziging nodig